

СТАТУТ

Української Селянської Спілки на еміграції.

Загальні основи.

1. На підставі цього Статуту селянство з України об'єднується в «Українську Селянську Спілку». Місце осідку товариства є м. Прага.
2. Метою цього товариства є взаємна допомога селян-емігрантів, зближення їх між собою на ґрунті професійно-класових та на основі національних і культурно-громадських інтересів, для розвитку національної й культурно-громадської свідомости, та піднесення господарської культури, щоб в той спосіб допомогти культурно-господарському відродженню українського народу.
3. Селянська Спілка є організація неполітична.

Мета Селянської Спілки.

4. Українська Селянська Спілка має на меті:
  - а) всякими способами допомогати своїм членам стати активними і свідомими культурними працівниками, досвідченими господарями й вихованими організаторами селянської культури на Україні;
  - б) захищати інтереси трудового селянства;
  - в) виховувати серед селян пошану до свободи і права кожного писати, говорити, об'єднуватись в товариства, союзи, кооперативи, дбати про додержання громадської, трудової і національної дисципліни. Виховувати пошану до справедливости та рівности громадян перед законом і шанувати право кожного народу говорити і вчитись своєю рідною мовою.
  - г) Селянська Спілка і кооперація мають співпрацювати. Солідарність зі справжніми українськими хліборобами, які дійсно хліб роблять.
5. Засобами для досягнення вказаної мети в обставинах емігрантського життя є:
  - а) організація українських селян-робітників в місцевих селянських громадах;
  - б) постійні зв'язки між членами цих об'єднань на сходинах, нарадах, з'їздах та спільних розвагах;
  - в) влаштування всякого рода лекцій, курсів, читалень, спільне придбання книжок, часописів, то-що;

- г) влаштування бібліотек, концертів, вистав, вечорниць, мандрівок з пізнавчою метою, видавання часописів і книжок, спільна допомога тим, хто хоче вчитись;
- д) влаштування кас взаємної допомоги та щадниць; щоб допомогати хорим членам цієї спілки, або при пригодах та інших нещастях;
- е) вивчення окремих галузів-господарства і взагалі свідоме засвоєння кращих способів господарювання;
- ж) зближення з чеським селянством, зазнайомлення з його життям, господарством і засобами боротьби за своє визволення;
- з) всякі інші способи й заходи, що можуть бути корисними для досягнення вищевказаних цілей.

6. Українська Селянська Спілка є культурно-громадською організацією, яка не має комерційної мети.

Члени товариства.

7. Члени товариства діляться на дійсних і прихильників.

8. Членом Селянської Спілки може бути кожний український громадянин, або громадянка, коли за них ручається не менше двох членів товариства, не молодші 18 років, не карані судом, які виконують цей статут, підлягають товариській дисципліні, платять членські вкладки і не ухиляються від громадської праці.

Окрім того звертається увагу на те чи кандидат в члени цього товариства займається хліборобською працею, чи є зайнятий в сільсько-господарській промисловості, чи вчиться в школах по тій спеціальності, та чи взагалі працює на користь селянства.

9. Крім того дійсними членами є:

- а) всі члени-фундатори, яких в кожній громаді повинно бути найменше 5;
- б) може бути прийнятий членом товариства і той, хто має заслуги в боротьбі за визволення України;
- в) членами-прихильниками можуть бути ті, за котрих поручиться не менше двох дійсних членів. Члени прихильники можуть стати дійсними не скорше як через три місяці, тоб то, коли товариство розпізнає їх всебічно.

10. Селянська Спілка може вибирати в почесні члени українських громадян, що особливо визначилися корисною працею для України й її працюючого люду. Почесні члени користуються правами дійсних членів.

11. Члени товариства платять щомісячно вкладку в розмірі, як то установить Головна Рада.

Дійсні члени приймають участь з правом рішачого голосу на всіх зібраннях, за виключенням зібрань Комітету в справах

і інституціях товариства, мають право безплатно відвідувати всі інституції товариства, а також мають право безплатно брати участь на лекціях, курсах, виставах і т. д. за виключенням тих, які влаштовуються з благодійною метою, або в цілях збільшення прибутків товариства, мають право відкликатись проти рішення Викон. Комітету до Загальних Зборів.

12. Членів товариства приймає місцевий Комітет, котрий своє рішення подає на затвердження Загальних Зборів місцевої філії.

13. Крім щомісячної вкладки кожний член платить вступного 10 к. ч.

14. Член Селянської Спілки може бути виключений, крім точки (а) на основі рішення Загальних Зборів, прийнятого більшістю бодай 2/3 присутніх голосів:

- а) коли сам подасть заяву, про своє виступлення;
- б) коли виявиться, що він належить до організації, яка ідеологічно та конкретно кривдить інтереси селянства;
- в) коли порушує статут або товариську дисципліну;
- г) коли виявиться, що він вступив до товариства щоб його руйнувати;
- д) коли веде себе неморально, нечесно, компромітує товариство, або працює проти національних і державних інтересів України;
- е) коли не платить членських вкладок протягом трьох місяців, маючи заробіток.

Примітка: В часі безробіття член товариства може бути звільнений постановою загальних зборів від плачення вкладок, коли про те, подасть прохання.

ж) коли переїздить з району товариства в інший район, де існує філія, в яку він повинен вписатися;

з) коли ручителі заявлять, що не можуть за нього далі ручитись, а коли інші члени поруки не приймуть.

15. Право виключувати з членів Селянської Спілки належить місцевим філіям та Головному Комітетові. Про виключення і його причини обіжно повідомляється всі філії й органи товариства. Коли виключить філія можна відкликатись до Головного Комітету. Коли ж виключить Головний Комітет, можна відкликатись до делегатського зїзду.

Органи товариства.

16. Організація товариства складається з місцевих філій Селянської Спілки: сільських, мійських, районних і повітових. На чолі Селянської Спілки стоїть Головна Рада, що складається з делегатів або уповноважених від місцевих громад. Виконавчим органом Головної Ради і місцевих філій є Комітет: краєвий, повітовий, районний, сільський та мійський.

Для перевірки діяльності адміністративних органів товариства вибирається Ревізійну Комісію, а для поладження спорів між членами — Мировий Суд.

Місцеві філії Селянської Спілки.

17. Українські громадяне, що живуть і працюють в одному районі відповідно до місцевих обставин можуть організовуватись в місцеві філії Селянської Спілки. Для цього ініціатори закладають зпочатку Організаційний Комітет, який установає і стверджує число можливих членів, знайомиться з статутом та програмом товариства, після чого писменно сповіщає Головний Комітет про число кандидатів, їх характеристику, умови життя та праці, і просить вислати члена Головного Комітету для заложення місцевої філії. Філія закладається в присутності члена Головного Комітету, котрий представляє Головному Комітетові установчий протокол на затвердження та прийняття цієї філії до товариства. Після одержання філією повідомлення про її прийняття в члени товариства вона має право виступати від її імені, як її дійсний член.

Рада постійно перебуває в Празі, виконує постанови Загальних Зборів та кермує всею діяльністю товариства. Всякі грамоти, умови, та уповноваження членам товариства або стороннім особам підписують з члени Ради. Іншу кореспонденцію підписує: Голова і Секретар товариства.

Спілку на зовні репрезентує Голова чи його заступник або один із членів Ради.

18. Місцева філія називається по місці осідку де перебуває її виконавчий орган (Такий то Комітет Селянської Спілки, така то філія У. Сел. Сп.).

19. Філія вибирає свій виконавчий орган — Комітет, який складається не менше як з 3 членів: Голови, Заступника голови і Секретаря, і Ревізійну Комісію також не менше як з 3 членів. Стверджує план праці, перевіряє його здійснювання, скликає Загальні Збори для вирішування важних справ та товариські сходини для розмов, розгляду біжучих справ і розваги. Вибори Комітету і Ревізійної Комісії, розгляд і ствердження звітів, прийом, і виключення членів, вибір делегатів і представників можуть робитися тільки на Загальних Зборах, які скликаються в міру потреби, як звичайні, і обов'язково раз на рік, як щорічні, для заслухання звітів і виборів Комітету. Інші справи біжучого характеру вирішуються на товариських сходинах. На Загальних Зборах мають право голосування тільки дійсні і почесні члени, а на сходинах всі члени. Для законності зборів треба присутності не менше половини членів, а для важности постанов — не менше половини присутніх голосів.

20. Філія на Загальних Зборах установає членську вкладку, котра не сміє бути менша, як 2% заробітку кожного члена. Окрім того товариство має право накладати одностайний податок на кожного члена.

21. Загальними Зборами керує Голова Комітету, а коли є присутній на них почесний член, то головує він, коли ж є

кількох присутніх почесних членів, то головує один з них, а саме найстарший по обранню, або по черзі. Членів скликається на Загальні Збори оповісткою, котра висилається кожному членові особно.

22. Місцевий Комітет посилає звіти Головному Комітетові не менше як раз на місяць, а в важних випадках і частіше. В звіті повинно бути вказано число членів, стан каси, а також перегляд діяльності

23. Місцева філія $\frac{1}{4}$ своїх фондів, котрі має з членських вкладок та інших доходів, пересилає щомісячно в розпорядження Головного Комітету на потреби цілого товариства.

24. Місцева Філія посилає своїх делегатів на зїзди товариства відповідно до числа своїх дійсних членів. Члени прихильники кожної філії посилають на зїзди одного заступника з інформаційною метою.

25. Коли Місцева Філія не виконує директив Головної Ради чи Головного Комітету, то цей останній має право розпустити її і доручити певним членам закласти нову філію або й виключити її цілком товариства, коли виявиться, що склад не відповідає вимогам статуту.

Повітові, районні й краєві організації.

26. Місцеві філії для координації своєї праці можуть об'єднуватися в повітові, районні й краєві організації навколо якоїсь важнішої філії. Це об'єднання робиться способом делегування заступників пропорційно до числа членів і на умовах, які вони вироблять. Це об'єднання вважається дійсним, коли його ствердить Головний Комітет.

На чолі об'єднання стоять Делегатські Ради та їх виконавчі комітети й їх ревізійні комісії, відповідно ступню об'єднання. Статут цих об'єднань виробляється на підставі норм цього статуту Селянської Спільки і не сміє суперечити їм.

Делегатські зїзди товариства.

27. Головним кермуючим і законодавчим органом товариства є Делегатський Зїзд. Йому належить установлювати основи, програм і тактику товариства, змінити статут, контролювати всі органи і товариські організації розпоряджати всіма союзними товариствами і т. д.

28. Делегатський Зїзд скликається Головним Комітетом по постанові Головної Ради. Зїзди бувають: звичайні — раз на рік, і надзвичайні — коли то визнає потрібним Головна Рада, або не менше половини всього числа місцевих філій.

29. Делегатів посилають:

- а) місцеві філії пропорційно до числа своїх дійсних членів після ключа встановленого Головною Радою;
- б) повітові і районні органи — по одному, а краєві — по 2 члени;
- в) вся Головна Рада приймає участь в з'їзді, як також і місцева філія в місці, де з'їзд відбувається, з правом рішального голосу;
- г) на з'їзд можуть бути запрошені гості і прихильники з дорадчим голосом.
- д) Всі рішення, крім § 14, приймаються звичайною більшістю.
- е) Делегати закликаються на з'їзд обіжником Головної Ради до місцевих організацій.

Головна Рада і Голова товариства.

30. Головна Рада складається не менше, як з 12 членів та є органом, рішення якого є обов'язкові для товариства у всіх справах в часі між делегатськими з'їздами.

31. Головна Рада вибирає членів Головного Комітету, крім Голови Селянської Спілки, який вибирається Делегатським з'їздом.

Примітка: До першого з'їзду Голову вибирає ініціативна Головна Рада.

32. Членів Комітету разом з Головою має бути не менше 5, з яких один є Заступник Голови, другий Скарбник, третій Секретар і четвертий Організатор.

33. Головна Рада керується постановами З'їзду та своїми, які не можуть суперечити першим. Постанови Головної Ради чи Головного Комітету, проти яких заперестує Голова товариства не можуть бути виконані до рішення з'їзду.

34. Головна Рада в часі між з'їздами є головним керовником товариства, відповідаючим перед З'їздом за свій програм і тактику.

35. Головний Комітет є виконавчим органом Головної Ради і є відповідальним перед нею, крім Голови, котрий є відповідальним перед з'їздом.

36. Рішення питань, які підлягають Головній Раді, як і Комітетові, приймаються простою більшістю голосів.

37. Голова товариства є ідеологічним керовником товариства і заступає товариство на зовні.

38. Коли погляд Голови товариства суперечить становищу більшості Головної Ради та Головного Комітету, то Голова може переводити його в життя після ствердження з'їздом.

39. Голова товариства головує на Делегатських з'їздах, в Головній Раді та Головному Комітетові, коли сам не запропонує іншого голову на це засідання.

Коли є присутний на зборах почесний член, тоді головує він, а коли є кілька почесних членів тоді — найстарший, по часу приналежності до товариства.

40. Розпоряджування фондами робиться Головним Комітетом після бюджету, ухваленого Головною Радою, а в окремих випадках за дозволом Голови товариства.

Мировий Суд.

41. При місцевих філіях та при Головній Раді для розгляду непорозумінь, які виникають між членами товариства, або для кваліфікації поведінки якого небудь члена цієї філії, функціонує вибраний Загальними Зборами Мировий Суд, в складі 5 членів.

42. Від рішення цього Мирового Суду можна відкликатись протягом 2 тижнів від часу доручення покараному відпису постанови апеляційною дорогою до Головного Мирового Суду, який вибирається Головною Радою з її членів в числі не менше 5.

43. Члени Головного Суду можуть бути вибрані також з членів Комітету та Ревізійної Комісії, в кожному випадку в Мировім Суді мусить бути найменше по одному членові з Комітету і з Ревізійної Комісії.

44. Для суду над членами Головної Ради і Головного Комітету Делегатський з'їзд вибирає окремий Суд, в вищезгаданім числі членів. Всі постанови й присуди цього суду предкладаються з'їздові в тій же самій сесії.

Ліквідація товариства.

45. Ліквідація товариства здійснюється, коли про це постановить Делегатський з'їзд більшістю не менше $\frac{3}{4}$ присутних делегатів. Внесення на ліквідацію можна поставити в програм З'їзду, коли того зажадають делегати не менше половини місцевих філій.

46. При повороті на Україну Селянська Спілка мусить на першому Делегатському З'їзді перевірити свій програм і внести поправки відповідно до місцевих вимог і відносин.

Відзнаки і печатки.

47. Головний Комітет, як рівно ж і всі інші Комітети Селянської Спілки мають право мати печатку, блянки та членські легітимації.

